

Інновативний розвиток обліково – аналітичного забезпечення управління підприємством базується на реалізації професійних знань, за результатами чого створюються найкращі умови (відповідно до зміни парадигми розвитку економіки) для підвищення ефективності обліково-аналітичної інформації в отриманні різних ефектів – аналізу та актуалізації стратегії розвитку та розбудові позитивного іміджа підприємства в зовнішньому середовищі. Концепція інновативного розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління полягає в перепроєктуванні облікового та аналітичного процесів на основі апроксимації теоретико – методичних засад сучасних концепцій управління, реконструкції облікових принципів, що реалізується при вирішенні інформаційної та управлінської дилем відповідно до сформованого стиля управління підприємством [1].

Вихідними положеннями методології інновативного розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством є його наукове забезпечення, цілісне визначення, якісні ознаки, концептуальна особливість та процеси зворотного зв'язку. Концептуальною особливістю інновативного розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством є постійність трансформацій, реалізованих внаслідок запровадження технологічної платформи облікового та аналітичного процесів із їх фаховою підтримкою, що передбачає володіння та розширення компетенцій у предметній галузі обліку та аналізу й полягає в переході на їх новий методологічний рівень.

Список використаних джерел:

1. Бочуля Т. В. Теоретико – методологічні аспекти інновативного розвитку обліково – аналітичного забезпечення управління підприємством. Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу у контексті євроінтеграції. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. Херсон: Грін Д. С., 2016. – С. 32–34.
2. Галюк І. Б. Теоретичні аспекти інноватизації як об'єктивного процесу розвитку економічних систем/ Економічний вісник Національного гірничого університету, 2012. – № 3. – С. 12–17.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ АНАЛІТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

*Чернявська О. В., д-р екон. наук, Національний авіаційний університет,
Гнипа-Черневецька Л. В., Інститут соціально-економічних ініціатив, Ванг
Чжицзюнь, здобувач, Запорізький класичний приватний університет*

Важелі впливу та стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва в Україні зосереджені на рівні регіональної та місцевої влади, що створює необхідність більш глибокого дослідження функцій та повноважень

відповідних органів державного управління у сфері формування та застосування інноваційно-інвестиційного механізму розвитку малого та середнього підприємництва на рівні регіонів.

У загальному розумінні інноваційно-інвестиційний механізм розвитку малого та середнього підприємництва слід тлумачити як спосіб організації, мобілізації й використання інновацій та інвестиційних ресурсів під впливом дії економічних законів, економічної політики держави та ефективності суб'єктів малого та середнього підприємництва, завдяки чому потенціал суб'єкта малого та середнього підприємництва має перетворитися на капітал. Метою інноваційно-інвестиційного механізму розвитку малого та середнього підприємництва є досягнення їх стабільного економічного розвитку за рахунок залучення інвестиційних ресурсів на засадах використання інновацій та диверсифікації джерел фінансування. Результатом дії інноваційно-інвестиційного механізму розвитку малого та середнього підприємництва має бути: 1) довготривалий економічний ефект; 2) з огляду на безпосередній та потужний вплив малого бізнесу на рівень добробуту в країні, – позитивна динаміка соціально-економічних показників на регіональному рівні.

В загальному підсумку інноваційно-інвестиційний механізм розвитку суб'єктів малого та середнього підприємництва на рівні регіону передбачає можливість застосування широкого спектру моделей та методів фінансування, вибір яких залежить від багатьох чинників, і насамперед, етапу життєвого циклу суб'єкта підприємництва, сукупності ресурсних факторів суспільного розвитку і факторів впливу.

Стан малого та середнього підприємництва змінюється під впливом загальнооекономічної ситуації в країні. Огляд інформаційної бази аналізу стану вітчизняного малого та середнього підприємництва, що надаються офіційним постачальником статистичних даних в Україні – Державною службою статистики України, свідчить про її обмеженість. Держстат, намагаючись зберігати правильний баланс між навантаженням на суб'єктів звітності та збиранням якісних даних, проводить збір та обробку даних про малі підприємства з мінімальним навантаженням щодо звітності. Методологія, що використовується державним статистичним органом, видається недосконалою й такою, що не сприяє отриманню результатів дослідження належної якості. Втім, проблеми сучасного стану малого та середнього підприємництва можна простежити, навіть на основі наявних даних.

Станом на кінець 2017 р. в Україні діяли 1805 тис. суб'єктів підприємництва, з яких лише 0,02% становили великі підприємства, решта – суб'єкти МСП різного розміру. Найбільша їх кількість зареєстрована в м. Києві (понад 25%). Серед регіонів України найбільша частка суб'єктів МСП зареєстрована в Дніпропетровській (7,9-8,3% від загальної кількості МСП в країні), Одеській (6,9-7,1%), Харківській (6,7-7,3%), Київській (5,3-5,8%) та Львівській (5,1-5,4%) областях [2]. Порівняння динаміки чисельності суб'єктів підприємництва та суб'єктів МСП свідчить про те, що еволюція підприємництва в Україні пов'язана процесами створення та припинення суб'єктів малого та середнього підприємництва. Результати впливу зазначених факторів відтворює структурна динаміка суб'єктів малого та середнього підприємництва за розмірами, згідно з

якою понад 96% із загальної чисельності суб'єктів МСП належать до категорії мікропідприємств та суб'єктів мікропідприємництва [2]. Саме ця категорія суб'єктів бізнесу домінує у сучасній моделі малого та середнього підприємництва України. Разом з тим, необхідно враховувати той факт, що багато мікропідприємств є «пустишками». Аналіз кількості та структури сектору МСП за розмірами свідчить, що потужність таких суб'єктів МСП досить низька та навряд чи може розглядатися в якості чинника переходу до інноваційної та цифрової економіки, що уособлюють перехід національної економіки до четвертого технологічного укладу.

Разом з тим, саме суб'єкти МСП забезпечують робочими місцями 6,6 млн. осіб, що становить понад 80% працездатного населення України [2]. Показники динаміки чисельності працівників за розмірами суб'єктів малого та середнього підприємництва свідчать про найбільш високу концентрацію робочих місць на середніх підприємствах та у фізичних осіб-підприємців середнього підприємництва. Розподіл працівників за розмірами суб'єктів малого та середнього підприємництва [3] свідчить про те, що суб'єкти мікро підприємництва, які є найбільш чисельною категорією суб'єктів малого бізнесу в Україні, представлені переважно самозайнятими особами без найманих працівників. В середньому на одну фізичну особу-підприємця з числа суб'єктів мікропідприємництва припадає 1-2 працівники.

Дослідження стану малого та середнього підприємництва в Україні показало, що на сучасному етапі рівень його розвитку є недостатнім для досягнення змін якісного стану національної економіки і, навіть, помітних кількісних змін у її динаміці. Однак, в цілому сектор малого та середнього бізнесу являє собою досить потужну соціально-економічну систему з частково задіяним потенціалом. Зокрема, у Полтавській області суб'єкти малого та середнього підприємництва демонструють стабільну динаміку, мають достатню ресурсну базу, що підтверджується зростанням соціально-економічних показників регіону та доводить наявність передумов для його сталого розвитку в короткостроковому і довгостроковому періодах.

У контексті дослідження стану малого та середнього підприємництва в Україні окремої уваги потребують умови започаткування нового бізнесу та впровадження інновацій. В усьому світі середовищем реалізації нових підприємницьких інноваційних ідей є стартапи, які визнаються перспективною формою реалізації інвестиційних проектів та привертають увагу представників бізнесу. Україна не лишається осторонь загальносвітових тенденцій і демонструє високий потенціал у цій сфері, що доводять міжнародні порівняння. Незважаючи на кризовий стан економіки, відсутність реформ, воєнні дії на сході країни, українські стартапи здійснюють прибуткову комерційну діяльність. З огляду на це підтримка розвитку стартапів на регіональному рівні потребує належної уваги.

Стартап – тимчасова організація з високим інтелектуальним потенціалом, призначена для побудови стійкої масштабованої бізнес-моделі шляхом реалізації ідеї у вигляді інноваційного продукту [1].

Для інвестування стартапів та традиційних суб'єктів малого та середнього підприємництва застосовуються ті самі інструменти фінансування, в залежності від етапу їх життєвого циклу та з урахуванням інших вищезгаданих чинників [5].

Головними інвесторами в Україні виступають бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, бізнес-янгели, венчурні фонди та краудфандингові компанії. Вивчення підходів до фінансування стартапів свідчить, що в більшості випадків вони залишаються без належної підтримки та фінансування і реалізуються на власний ризик [4]. Проблеми фінансування стартапів заслуговують на увагу, особливо в розрізі намірів України посилювати свою економічну конкурентоспроможність як на ринку інновацій загалом, так і на ринку високих технологій зокрема – галузей, що є класичними реципієнтами венчурних інвестицій.

Перспективним напрямом дослідження можливостей удосконалення інформаційного забезпечення стратегічної аналітики інноваційно-інвестиційного механізму розвитку малого та середнього підприємництва в Україні є вивчення світового досвіду та його адаптація з урахуванням особливостей функціонування національної економіки та цільових настанов соціально-економічної динаміки на перспективу. В контексті інтеграції України у європейський простір заслуговує на увагу досвід країн ЄС, що широко висвітлюється в офіційних джерелах [5].

Отже, для підтримки зростання сектору малого та середнього бізнесу необхідно здійснити реальні кроки щодо усунення бар'єрів, які стримують розвиток підприємництва в Україні, особливо у сфері адміністрування податків, доступу для фінансування (зокрема, через фонди Європейського Союзу) та освіти працівників. Зважаючи на недосконалість державної системи статистичного спостереження, яку представляє Держстат України, необхідно переглянути програму спостереження та порядок подання статистичних даних щодо діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва, а також стартапів.

Список використаних джерел:

1. Бланк С. Стартап. Настольная книга основателя. М. : Альпина, 2013. 616 с.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційна статистика МСП в Україні: аналіз та пропозиції щодо вдосконалення. URL: http://www.lev.org.ua/ua/articles/pp_SME_statistics_2017.html
4. Fedulova, I., Piatnytska, G., & Lukashova, L. (2018). Small business in Ukraine: peculiarities and problems of development in the conditions of the fourth industrial revolution. *Marketing and Management of Innovations*, 3, 216-228.
5. Horizon 2020: SME Instrument. URL: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/sme-instrument>

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ

Шаповалова А. П., канд. екон. наук., доцент, Слободяник А. О., студентка, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

Поява у сучасному економічному середовищі електронних грошей значно полегшує процес розрахунків між суб'єктами господарювання по всьому світі,